

NEERLANDIA, maandblad, door Hip. Meert opgericht als orgaan van het Algemeen Nederlands Verbond (ANV); het eerste nummer verscheen op 11 juli 1896 (herdenkingsdag van de Guldensporenslag).

Tot 1914 verzorgde Meert maandelijks met veel deskundigheid en liefde een rubriek Vlaanderen, waarin al wat onder de V.B. kan worden gerekend, de boventoon voerde. De activiteiten van het Ver-

bond in Vlaanderen werden nauwkeurig vastgelegd in de maand- en jaarverslagen der Takken van het Verbond en deze werden gepubliceerd in Neerlandia.

Alle V.B.-mannen, bijna zonder uitzondering lid van het ANV, zowel de katholieke als de niet-katholieke flaminganten, vonden in het ANV hun ontmoetingspunt en in Neerlandia een spreekbuis. Zo verscheen in 1904 een Vlaanderennummer met o.a. een uitvoerig artikel van L. de Raet, gewijd aan de economische toekomst, aan de ontwikkeling van de techniek en aan noodzaak in Vlaanderen scholen te stichten ter opleiding van bekwaam personeel voor de technische en landbouwkundige ontwikkeling van Vlaanderen. De Raet demonstreerde hiermee o.a., dat de V.B. geen streng begrensde taalbeweging meer wilde zijn. Bekende medewerkers aan Neerlandia - tot 1914 - waren behalve Meert : M. Emants, Pol de Mont, J. Obrie, M. Rooses, J. Sabbe, O. Wattez. Velen schreven anoniem of onder initialen.

Na 1914 kwam een bijna revolutionaire wijziging in de verhouding tussen Noord en Zuid. Het ANV en dus ook Neerlandia bleven afzijdig in het conflict tussen activisten en passivisten in Vlaanderen. Het Noordnederlandse bestuur was in feite meer op de hand van de laatsten; zeer vele Vlaamse voormannen van het ANV werden activist. Ook tussen de beide wereldoorlogen had het ANV en met het Verbond ook Neerlandia, niet meer de betekenis voor de Vlaamse en de Groot-Nederlandse Beweging als vóór 1914. Het waren ook vooral Nederlandse medewerkers, die toen de bladzijden van Neerlandia vulden : E. Besse, H.G.C. Cohen Stuart, W.J.L. van Es, P. Geyl, S. Kalff, P.J. de Kanter, H. Kern, Knappert, dr. Godee Molsbergen, Fred. Oudschans Dentz, B. Schepers, C. van Son, M. Wagenvoort e.a.

In de laatste tien jaren werd in Neerlandia veel aandacht besteed aan de culturele integratie van Nederland en Vlaanderen. Tevens werd aan de ontwikkeling van de V.B. veel ruimte geschonken, zonder dat voor de interne geschillen in de V.B. partij werd gekozen. Na 1962 verscheen in Neerlandia maandelijks een opmerkelijke bijdrage onder de titel Spiegel der Vlaamse Beweging, geschreven door J. Soenen, J. de Deurwaerder en L. Ureel. Neerlandia is sedert 1970 een kwartaalblad en de eerder genoemde rubriek draagt thans de naam Spiegel van de Nederlanden met dezelfde Vlaamse medewerkers en voor Nederland de journalist Jan Verdonck.

In het januari-februari-nummer van 1971 van Neerlandia ging men uitvoerig in op een adres, door het ANV aan de Nederlandse ministeries van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en van Buitenlandse Zaken gericht, waarin een krachtig pleidooi gehouden werd voor de stichting van een Nederlands Instituut in Brussel, een levenskwestie voor de culturele integratie tussen Noord en Zuid en een krachtig steunpunt ook voor de V.B.

PIETER DE KAT ANGELINO